

1. Pro která a je $(0, 0)$ (asymptoticky) stabilní pro systém

$$\begin{aligned}x' &= -x + ay \\y' &= x - y\end{aligned}$$

2. Pro která a, b je $(0, 0)$ (asymptoticky) stabilní pro systém

$$\begin{aligned}x' &= ax + by \\y' &= bx + ay\end{aligned}$$

3. Nechť $q(y)$ je lipschitzovská funkce s vlastností $\operatorname{sgn}(q(y)) = \operatorname{sgn}(y)$.
Pak nulové řešení rovnice

$$\ddot{x} + q(\dot{x}) + x = 0$$

je asymptoticky stabilní. (Návod: Ljapunovský funkcional $x^2 + [\dot{x}]^2$.)

4. Pro rovnici $\dot{x} = (t^{-2} - 1)x + x^3$ ukažte, že

- (a) nulové řešení je uniformně stabilní v (η, ∞) kde $\eta > 0$ je pevné.
(Návod: Ljapunovský funkcional $V(\xi, t) = e^{2/t}\xi^2$.)
(b) nulové řešení není uniformně stabilní v $(0, \infty)$.

5. Uvažujte rovnici se zpožděním (a, b, r jsou kladné konstanty)

$$x'(t) = ax(t) + bx(t - r). \quad (1)$$

- (a) Nechť $\phi(\tau) : [-r, 0] \rightarrow R$ je spojitá funkce. Pak existuje jediná funkce $x = x(t)$ s definičním oborem $[-r, \infty)$ taková, že $x(\tau) = \phi(\tau)$ pro $\forall \tau \in [-r, 0]$, splňující rovnici (1) pro každé $t > 0$.
(Návod: postupujte po intervalech délky r .)
(b) Nechť $a < 0$ a $|b| \leq |a|$. Pak nulové řešení rovnice (1) je stabilní.
Návod: užíjte Ljapunovský funkcional

$$V(t) = x^2(t) + |a| \int_{t-r}^t x^2(s) ds.$$

- (c) Nechť $a < 0$ a $|b| < |a|$. Pak nulové řešení rovnice (1) je asymptoticky stabilní. Návod: metodou předešlého bodu ukažte, že funkce $y(t) = x(t) \exp(\gamma t)$ je omezená, pokud $\gamma > 0$ je malé.

6. Pomocí Ljapunovského funkcionálu tvaru $ax^2 + by^2$, kde a, b jsou vhodně zvolené kladné konstanty, vyšetřete stabilitu počátku pro soustavu

(a) (d)

$$\begin{aligned}x' &= -2y - x^3 \\y' &= x - y^3\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x' &= -xy^2 \\y' &= -y - 2x^2y\end{aligned}$$

(b) (e)

$$\begin{aligned}x' &= y - 2x^3 \\y' &= -2x - y^3\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x' &= 2y + x^3 \\y' &= -x + y^3\end{aligned}$$

(c) (f)

$$\begin{aligned}x' &= -x - y^2 \\y' &= xy - x^2y\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x' &= -y + 2x^3 \\y' &= 2x + y^3\end{aligned}$$

7. Změnou souřadnic $x(t) = r(t) \cos \phi(t)$, $y(t) = r(t) \sin \phi(t)$ studujte stabilitu počátku:

(a) (e)

$$\begin{aligned}x' &= -2y + ax\sqrt{x^2 + y^2} \\y' &= 2x + ay\sqrt{x^2 + y^2}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x' &= y(-a + x^2 + y^2) \\y' &= -x(-a + x^2 + y^2)\end{aligned}$$

(b) (f)

$$\begin{aligned}x' &= y + ax(x^2 + y^2) \\y' &= -x + ay(x^2 + y^2)\end{aligned}$$

(c) (g)

$$\begin{aligned}x' &= -y - axy^2 \\y' &= x + ax^2y\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x' &= 2y + ax(x^2 + y^2)^2 \\y' &= -2x + ay(x^2 + y^2)^2\end{aligned}$$

(d) (g)

$$\begin{aligned}x' &= -y(x^2 + y^2 - a) \\y' &= x(x^2 + y^2 - a)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}x' &= 4y + ax\sqrt{x^2 + y^2} \\y' &= -4x + ay\sqrt{x^2 + y^2}\end{aligned}$$